

ژ بنیاتیڻ بیروباوهریڻ ئەهلئ سوننەتئ و جەماعەتئ

نقیسین

شیخ صالح بن فوزان الفوزان

وهرگیڙان

بیکس إسماعیل الهاجانی

مزگەفت

www.mzgaft.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مزگهفت

www.mzgaft.com

پیشه کی

سو پاس بو خودایی جیهانی بی ئەم راسته ری کرین بو ئیسلامی: { وَمَا كُنَّا لِنَهْتِدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ } [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ٤٣] و ئەم داخوازی ژێ دکهین سبحانه ئەو مه لسه ر راگریت هه تا مرنی، هه ره وه کی خودی تعالی گوتهیه: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٢].

ئانکو: ئەهی ئەهوین هه وه باوه ری ئیناتی، هوین ب دورستی ژ خودی بترسن، وه سا کو هوین گوهدارییا وی بکهن، و سه ریچیا وی نه کهن، و سو پاسیا وی بکهن، و گاوری بی نه کهن، و هشیارین و بلا ل بیره هه وه بیت، و ژ بیر نه کهن؛ به رده وام خو ب ئیسلاما خو فه بگرن چه تا هوین دمرن؛ دا هوین بگه هه نه خودی و هوین د موسلمان.

ودوعا دکهین ئەو دلێت مه بسه ردا نه بیت پشتی ئەم راسته ری کرین، و سه لاوات و سلاقین خودی ل سه ر پیغه مبه ری مه، و چاقلیکه ری مه، و خوشتفی مه محمدی بن، ئەوی هاتیه هنارتن دلوقانی بو جیهانی، و لسه ره فالین وی بین قه نجیکار و پاقر بن ژ مشه ختی و پشته فانان، و هه ر ئیکی ب قه نجی و باشی دویفکه فتنا وان بکهت، هندی شه ف وروژ لدیف ئیک دا بهین.

ودیفده : ئه فه چه ند په یفه کین کیمن لسه ر دیارکرنا بیروباوهرین ئه هلی سونه تی و جماعه تی، خوارته نفیسینا وی ژ بهر وی رهوشا ئومه تا ئیسلامی ئه فرو تیدا دژیت، ژ ژیکفه بوونی و ژیکجودابوونی، و ئه ف هه ر دوو نمونه یین لده ف گه له ک دهسته کین سه رده مانه و کومه لین جیواز یین ههین، و هه ر ئیک یی بانگه وازیی بو ریکا خو دکهت، فیجا یا وهل مروفی موسلمانن ساده و نه زان هاتی یی که فته دحیبه تی دا، و نزانیت لدیف کی بچیت، و چافلئیکرنا کی بکهت، و ئه و گوری (کافرئ) دقیت موسلمان بیت نزانیت کانئ ئه و ئیسلاما دروست ئه و وی خواندی و گو هلی بو یی.

ئه و ئیسلاما قورئان و سونه تا پیغه مبهری سلاف لی بن رینیشاندان بو کری، ئه و ئیسلاما ژیا نا سه حابیین به ریز لسه ر بویه نمونه، و باشتین چه رخین پیشیی بو خو کرینه ریباز و نییراس، به لی نوکه ئیسلام پتر یا دهیته دیتن؛ به لی نه لسه ر نا فئ خو، هه ر وه کی ئیک ژ روژ هه لاتناسا دیژیت: ئیسلام یا په رده کریه، ئانکو: ئه وین خو ژ ئیسلامی هژمارتین، ئه وان راستیا وی لده ف خو په یدا نه کریه.

و ئه م نا بیژن ب ته مامی چونکی خودی تعالی گرنتیا مانا وی (ئیسلامی) یا کری، ب مانا په رتوکا وی، هه ر وه کی: گو تیه {إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ} [سُوْرَةُ الْحَجْرِ: ۹] ئانکو: مه قورئان بو محمد

پیغهمبه ری - سلاف لی بن- یا ئینایه خواری، و ئهم ب پاراستنا وی رادبین دا چ لی نه هیته زیده کرن، وکیمکرن، و بهرزه کرن.

و ب هه بوونا دهسته که کا موسلمانان رادبن بجیبه جیکرن و پاراستن و بهره فانیکرنا وی، خودی تعالی گوته : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ} [سُورَةُ الْمَائِدَةِ: ٥٤].

ئانکو: ئه ی ئه وین هه وه باوهری ب خودی و پیغهمبه ری وی سلاف لی بن ئیناین، و کار ب شهریه تی وی کرین، هه چیی ژ هه وه ژ ئایی خو لیقه بیت، و ب جو هیاتیی و فله لاتیی یان هه ر دینه کی دی بگوهوریت، ئه و چ زیانی ناگه هیته خودی، و خودی دی پاش ملله ته کی ژ وان چیتر ئینت ئه و چه ژ وان بکه ت، ئه و ژی چه ژ خودی بکه ن، و ئه و د گهل باوهرداران دلوفانن و ل سهر گاوران دژوارن، شهری نه یارین خودی دکهن، و دهرچه قا خودی دا ژ که سی ناترسن. وگوته: {إِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ} [سُورَةُ مُحَمَّدٍ: ٣٨]

ټانکو: وټه گهر هوین پشت بدهنه باوهریا ب خودی و پیگیریا ب فره مانیت وی، ټه و دی ملله ته کی دی ب هه وه گوهوریت، پاشی ټه وه کی هه وه پشت نادهنه فه رمانیت خودی، به لکی دی گوهداریا وی و پیغه مبهری وی کهن، و ب مال و گیانی خو ټه و دی جیهادی د ریکا وی دا کهن.

وټه فه ټه و دهسته که یه یا پیغه مبهری سلاف لی بن گوته: (لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ، وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَهُمْ عَلَى ذَلِكَ) (1) (2).

ټانکو: ههر بهرده وام دهسته که کا ژ ټومه تا من یا لسهر راستی (حه قبی) دټاشکه رانه، چ زیان ناگه هیته وان یی وان شه رماز بکه ت، یان یی پیچه و انیا وان بکه ت، هه تا فره مانا خودی تعالی بهیت (ټانکو قیامه ت رابیت) وههر ټه و یین لسهر وی چه ندی.

و ژقیری دقیت ټه م ټه فې دهسته کا پیروز بنیاسین، ټه وین نمونه بینا ئیسلاما دروست دکهن، خودی مه ژوان هژمار بکه ت، دا بزانت یی بقیت ئیسلام وخه لکی وی یی ژ راست و دروست بزانت و بنیاسیت؛ دا

(1) البخاری، التوحید (۷۰۲۲)؛ مسلم، الإمارة (۱۰۳۷)؛ أحمد (۹۳/۴).
 (2) أخرجه البخاري (۷۴۶۰، ۳۶۴۱/۴)، ومسلم (۵/ جزء ۱۳، ص ۶۷، ۶۶، ۶۵/نوي).

کو چاقلیکرنا وان بکه ت، ولدیف کاروانی وان بچیت، و خو بده ته دگهل
وان، وبوهر گاوره کی بقتیت بهیته د ئیسلامی دا یا دیار بیت.

ده سته کاربوی نههلی سونه تی و جماعه تی

موسلمان لسه رده می پیغه مبه ری خودی سلاف لی بن کومه کا بتنی بین، هه ر وه کی خودی گوته: { إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ } [سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ: ۹۲] ئانکو: پیغه مبه ر هه می ئاینی وان ئیک بوو، کو ئیسلامه ، وئیسلام بریتیه ژ ده سته به ردانا بو خودی، وکرنا په رستی بو وی ب تی. و خودای مه زن نه وه خودای خه لکی هه میی قیجا هوین - گه لی مروقان - په رستنا وی ب تی بکه ن.

وچهند جو هی و منافقان بزاف کره لسه رده می پیغه مبه ری خودی نه و موسلمانان ژیکفه بکه ن، وجوداهی دنافه را واندا په یدا بکه ن به لی نه وان نه شایه ، ده می منافقان گو تی: { هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا } [سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ: ۷]. ئانکو: هه ر نه و دورینه بین دیژنه خه لکی (مه دینی) هوین سامانی خو ل سه ر هه فالین پیغه مبه ری بین مشه ختبووین خه رج نه که ن دا نه و نه چار بن و ژ دورین وی فه ره فن.

خودی بگوتنا خو به رسقا وان دایه وگوته : { وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ } [سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ: ۷] ئانکو: وگه نجینه بین نه سمانان و عه ردی ورزق هه می بی خودی یه ، نه و

ددهته وی ههچی وی بقیته، و ل بهر وی دگریته پی وی بقیته،
بهلی دوروی د فی چهندی ناگههن.

ههروهسا جوهیان ژی بزافا ژیکفه کرنا موسلمانان دکر کوئهوان ژ ئایی
وان لیقه بکهن: { وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ } [سُورَةُ
آلِ عِمْرَانَ: ٧٢] ئانکو: وکومه کی ژ خودانین کیتابی ژ جوهییان گوت:
ل سهری روژی باوهریی ب وی بینن یا کو ل سه ر خودان باوهران
هاتییه خواری، و ل دویماهییا روژی کافر بین؛ دا بهلکی ئه و د دینی
خو دا بکه فنه گومانی، وژی لیقه بین.

بهلی پیلانیت وان ب سهرنه که فتن، چونکی خودی ئاشکه را کر
وشه رمزار کر، وئهوان جاره کا دیتر بزافکرن ورا بین سحبه ته کا که فن
فه کرن و بهحسی هه فالین پیغه مبهری کرن ژ پشته فانان، وئهوان شهر
ودوژمناتیا بهری ئیسلامی کرن یا دنافه را واندا رویدای (ئانکو دفیان
ئاگری فتنی هه لکه ن) ورا بین بهحسی وان هوزانیت عهیب دیارکرنی
وهافیتنی کرن، وئهو قهسه وخه بهرین وان بهری گوتینه ئیکو دوو کرن،
بهلی خودی پیلانا وان ئاشکه را کر، بگوتنا خو: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن
تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ} [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٠]. ئانکو: ئه ی ئه وین هه وه باوهری ئینای،
ئه گهر هوین گوهدارییا دهسته که کی ژ جوھی وفه لان بکه ن بین

خودی ته ورات و ئنجیل بو هنار تی، نه و دی هه وه د سهر دا بن، و دی گومان ی بو هه وه ئیخنه د دینی هه وه دا؛ نه فه کو پشی هه وه باوهر ی ب راست ی ئینا تی دی وی دگهل هه وه که ن هوی ن بزقرن ی کافر بن، فیجا هوی ن ژ وان ئیمن نه بن ل سهر دینی خو، و ب گوتنا وان نه که ن.

هه تا گوتنا خود ی : {يَوْمَ تَبْيَضُ وُجُوهُ وَتَسْوَدُ وُجُوهُ} [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ١٠٦] ئانکو: فیجا ل روژا قیامه تی رویین یین باوهر ی ب خود ی و پیغه مبه ری وی ئینا ی و کار ب فهرمانا وی کرین سپی دبن، و رویین شه ر مزاران یین باوهر ی ب پیغه مبه ری وی نه ئینا ی، و گوهداریا فهرمانیت خود ی نه کرین رهش دبن.

و پیغه مبه ر سلاف ل بن هاته دهف پشته فانان و بیرا وان ئینا ب قهنجیا ئیسلامی و کومقه بینا وان ب ئیسلامی نه فه کو پشی ده مه کی نه و ژیکفه ببین، ئینا چوونه دهست و سهر و ستویین ئیک و پیلانا جو هیان شکه ست، و ههر موسلمان مانه ئیک کوم(1).

و خود ی تعالی فهرمان ل وان کر ب کومقه بینا لسهر راست ی و نه و پاشفه لیدان ژ ژیکفه بوونی، خود ی تعالی گوت: {وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا

(1) انظر "تفسیر ابن کثیر" و "أسباب النزول للواحدی، (ص: ١٤٩، ١٥٠).

وَاحْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
 {[سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ۱۰۵]}. ئانکو: وهوین - گهلی خودان باوهران- وهکی
 وان نهبن بین دوژمناتی ونه فیان کهفتیه دنافهرا وان دا، فیجا نهول
 سهر کوم وپارتان لیکفه بووین، و د بناخه بین ئاینی خو دا ژیک
 جودابووین، نهفه پشتی راستی بو وان هاتیه ئاشکه راکرن، ونهفه
 نهون بین سزایه کی ههره مهزن وبتیش بو وههلی.

وخودی گوته: { وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا } [سُورَةُ آلِ
 عِمْرَانَ: ۱۰۳]. ئانکو: وهوین خوب پهرتوکا خودایی خو و سونهتا
 پیغه مبهری وی فه بگرن، ونه و تشتی دبنه نه گهری ژیکفه بوونا ههوه
 هوین نه کهن.

وخودی کومفه بین یا بو وان کریه ریبار ویاسا (شریعه) دجهئینانا
 په رستی دا، وه کی نفیژی و روژی و چهجی و داخواز کرنا زانیی.

ویغه مبهری هاندان یا لسهر کومفه بوونی کری و پاشقه لیدان ژ
 ژیکفه بوونی وجودابووینی یا کری، و پیغه مبهری فهرموده دگوتن ب
 پامانا هاندانی لسهر کومفه بین و پاشقه لیدانا ژیکفه بوونی، و بهحسی
 رویدانا ژیکفه بوونا نه فی ئومه تی یا کری، وکا چهوا بسهری ئومه تین بهری

مه هاتیه، ده می گوئی: (فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشَن مِنْكُمْ فَسَيَرَىٰ اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِّبِينَ مِنْ بَعْدِي) (1) (2).

ئانکو: و ههچی ژ ههوه بمینت دی جودابوونه کا مهزن بینت فیجا ههوه ئیمانته سونهتا من وسونهتا جیگرین من بین سه راست و دروست بین پشتی من.

وگوئی: (افْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ إِحْدَىٰ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَافْتَرَقَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَىٰ ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً قِيلَ: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَنْ كَانَ عَلَىٰ مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي) (3) (4). ئانکو: و جوھی لسهر چهفتی وئیک کومان ژیکفه بوون، وفهله لسهر چهفتی و دوو کومان ژیکفه بوون، و دی ئهف ئوممهته لسهر چهفتی و سی کومان ژیکفه بیت، هه می دئاگری دانن بتنی ئیک نه بیت، سه حابیان

(1) الترمذی، العلم (۲۶۷۶)، أبو داود، السنة (۴۶۰۷)، ابن ماجه، المقدمة (۴۴)، أحمد (۴/۱۲۶)،

الدارمی، المقدمة (۹۵).

(2) أخرجه أبو داود (۴۶۰۷/۵)، و الترمذی (۲۶۷۶/۵)، وقال: هذا حديث حسن صحيح، والإمام احمد (۱۲۶/۴، ۱۲۷)، وابن ماجه (۴۳/۱).

(3) الإيمان (۲۶۴۰)، ابو داود، السنة (۴۵۹۶)، ابن ماجه الفتن (۳۹۹۱)، أحمد (۳۳۲/۲).

(4) رواه الإمام الترمذی (۲۶۴۱/۵)، والحاكم في مستدرکه (۱۲۹/۱، ۱۲۸)، والإمام الاجري في الشريعة (ص: ۱۵، ۱۶)، والإمام ابن نصر المزوري في "السنة" (ص ۲۲، ۲۳)، والإمام اللالكائي في شرح أصول اعتقاد اهل السنة و الجماعة (۱/برقم ۱۴۵_۱۴۷).

پرسیار کر وگوتن: ټه و کیش کومه؟ ټینا پیغه مبهری گوت: ټه ون یین لسهر وی ریځی ټه و ټه ز وهه فالین خو ټه فرو لسهر.

و ژ راستا ټه و رویدا یا پیغه مبهری سلاف لی بن گوتی، ټومه ت ژیکفه بوو ل دوماهیا چه رخی هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن، به لی ټه وی ژیکفه بوونی چه کارتیکرنا هوسا د جه رگی ټومه تی دا نه کر، ب دریا هیا چه رخی باش ټه وین پیغه مبهری په سنا وان کری بگوتنا خو ده می دیژیت: (خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ) (1). ټانکو : چاکترین و باشرینی هه وه هوین یین چه رخی من، و پاشی ټه ون یین پستی وان دهین ټانکو تابعینه و پاشی ټه ون یین پستی وان دهین ټانکو تابعین تابعینه.

فه گو هیزه ری فه رمودی گوت ټه ز نزانم کا پیغه مبهری پستی چه رخی خو دوو یین دی گوتن یان سی؟! ټه فه ژی ژبه ر مشه ییا زانایا: ژ فه رموده ناسا و شلوفه کارین قورثانی و فقهه زانا، و دگهل زانایین تابعیان و دیفکه تیین تابعیان، و هه ر چوار پیشه وایین ټومه تی (أبو حنیفة ومالك

(1) البخاري، الشهادات (٢٥٠٨)، مسلم، فضائل الصحابة (٢٥٣٥)، الترمذي، الفتن (٢٢٢٢)، النسائي، الإيمان والنذور (٣٨٠٩)، أبو داود السنة (٤٦٥٧)، أحمد (٤٢٧/٤).
أخرجه البخاري (٣٦٥٠/٣، ٣٦٥١/٣)، ومسلم (٦ / جزء ١٦ / ص ٨٦، ٨٧/نووي).

والشافي وأحمد بن حنبل) وقوتابیڼ وان، ههروهسا ژبه ر هیژ ودهسته لاتا دهوله تا ئیسلامی دوی چه رخی دا.

فئجا نه و دهسته کا دیار ببا بهروفاژی دگهل وان ، دا سوزایه کی پاشفه لیدای وهرگریت ب زانین وهیژی، وپشتی بدوماهیک هاتنا چه رخیڼ هه ره باش، موسلمان تیکهل بین دگهل که سانیت دیتر ژ خودانیت ناینیت جیواز، وزانستی خودانیت ریبازا کوفری هاتنه وهرگیریان بوزمانی عه ره یی.

ومه لکین ئیسلامی چه ند دوست و سه رکاریڼ گور و سه رد اچووی لدور خو کومکرڼ، فئجا ژوان بونه وهزیر و شیره تکار، وبفی چه ندی ژیکجودابوون دژوارتر لیتهات، وکوم و دهسته ک زیده تر لیتهاتن و مه زه بیته نه دروست (باطل) ده رکه فتن، و هیشتا نه ف چه نده یا دیاره هه تا نوکه وهه تا خودی چه سکه ت.

به لی ژ قه نجیا خودی کوما قورتالبووی نه هلی سونه تی و جماعه تی هه ر وان خو راگرت ب ئیسلاما دروست، و نه و هه ر لسه ر دچن، و بانگه وازی بو دکهن، و نه و چ جارن ناهینه ژنافبرن ژ قه نجیا خودی، و نه فه ژ راستگو ده رئیخستنا گوتنا پیغه مبه ریه سلاف لی بن ژ مانا فی کومی، و به رده و امبوونا وی، و خو راگریا وی، و نه فه ژ قه نجیا خودی

یه کو دروست دانایه ټهف ټایینی هه نی بمینیت، وهیجهت لسهر که سانیت (رکمانی) عیناتو بهیته سه لماندن.

وټهف دهسته کا پیروز و پاک نمونویه بو وی یا هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن لسهر، کو دگهل پیغه مبهرینه سلافین خودی لسهر بن، دگوتن وکریار ویر و باوه راندا، کا چهوا پیغه مبهری سلافین خودی لسهر بن گوته: (هُم مَن كَانَ عَلَىٰ مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي) (1) (2) ټانکو: ټهفه ټهون یین لسهر وی ریکی ټهو ریکا ټهز وهه فالین خو ټهفرو لسهر.

وټهو (ټانکو ټههلی سونه تی و جماعه تی) بهرمایکین باشن یین خودی د دهرحه قا واندا گوته: { فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ } [سُورَةُ هُودٍ: ١١٦] ټانکو: ټهری ما ژ وان ملله ټین بوری هندهک بهرما یین خیرخواز و خودانین چاکی نه بوون گاوران ژ گاورییا وان پاشفه ببهن ونه هیلن ټهو خرابکاریی د ټهردی دا بکهن.

(1) الترمذي، الإيمان (٢٦٤١).

(2) تقدم تخريجہ.

نافین کوما قورتالبووی ورامانیت وی

چونکی ئەف کوم ودهسته که یا ساخلم و پاراستیه ژ سهرداچوونی، لهوما خوازته هندی ناف و نیشانیت وی بهینه زانین دا دویفکه تنه وی بهیته کرن.

و ژ بهر فی چهندی نافین مهزن یین بو هاتینه دانان کوپ هاتیه جودا کرن ژ هه می کوم ودهسته کین دیتر، و ژ گرنه گترین ئەفان ناف و نیشانا : ئەو کوما قورتالبوویه، وجوینا سه رکه فته، وئه هلی سونه تی وجماعه تی نه.

و رامانا وی ئەفه یه :

1- ئەو کوما قورتالبوویه : ئانکو یا قورتالبوویه ژ ئاگری، ههر وه کی پیغه مبهری سلاف لی بن ئەو بتی رزگار کر، ده می بهحسی کوم ودهسته کان کری وگوتی: (كُلُّهَا فِي النَّارِ، إِلَّا وَاحِدَةً) (1) (2) ئانکو : ئەو بتی نه دئاگریدایه.

۲- ئەو دهستگرتی ب پهرتوکا خودی و سونه تا پیغه مبهری سلاف لی بن دکهن، ویا پیشین دهستپیک لسه ژ مشهختی وپشته فانان کا چه وای پیغه مبهری سلافین خودی لسه بن گوتیه: (هُمْ مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا

(1) أبو داود، السنة (٤٥٩٧) ، أحمد (١٠٢/٤) الدارمي، السير (٢٥١٨).
(2) تقدم تخریجه.

أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي (1) (2) . ئانكو : ئهفه ئهون یین لسه روی ریکی
ئهوریکا ئهز وهه فالین خو ئهفرو لسه.

---

(1) الترمذي، الإيمان (٢٦٤١).

(2) تقدم تخريجه.

۳- ټه و خه لکی سونه تی وئیگرتنا موسلمانانه

فیجا ټه و لبن دوو تایبه تمه ندییڼ مه زن دهینه جودا کرن:

تایبه تمه ندیا ئیکی: ده سترگرتنا وان ب سونه تا پیغه مبهری سلا ف لی بن، هه تا بوینه ټه هلی سونه تی، به روفازی کوم وده سته کین پیچه وانه ټه وین ده سترگرتی ب هزر ویرو و دلچوین خو دکهن، و گوتنیت سهرکردین خو، له و ما ټه و ناهینه پالفهدان بو سونه تی، به لکی دهینه پالفهدان بو بیدعه و سهرده چوپین خو، یین وه کی: (قه ده ریان⁽¹⁾) و مورجیئان⁽²⁾ یان دهینه پالدان بو پیشه وایین خو یین وه کی:

---

(1) القدیرة: ټه فه ده سته که که دیژن: خودی زانینا ده سته پیکی نینه، ټانکو بهری رویدانا تشی زانیت ټه و تشته دی رویده ت، هه تا ټه و تشته رویده ت، و پی فی چندی بیژیت، کو خودی زانینا به راهی نینه، ټه و دی گور بیت، و پی وه نه بیژیت، به س گه نکه شی لسهر قه ده ری بکه ت، وب نه زانین تیکفه بده ت ټه و دی هیته هژمارتن ژ بیدعه جیین سهردا چوپي و زانینا خودی یا کامل و تمام و پی قوسیریه خودی زانینا به راهی یا هه ی، و دزانیت نوکه چ رویده ت، و دی چ رویده ت، و چ روینه دایه؛ ټه گهر رویده ت دی چه و ا بیت.

(2) المرجئة: ټه فه ده سته که که دیژن: گونه هه چ کارتیکرنی ل باوهری ناکه ت، تو چ گونه هی بکه ی، باوهریا ته وه کی خویه ټه گهر نوکه ئیک زینای یان عه ره قی یان دزی بکه ت، نیمان یان باوهریا وی وه کی خو یه و کیم نابیت، و ههروه سا زنده زی نابیت و بیگومان ټه فه سهردابرن و به رزه بوونه چونکی دفت کارین دلی وین ټه ندامیت له شی هه ر دوو دگهل باوهریئانانا که سه کی بخودی کومفه بن. و بقی چندی چهندين به لکه ژ قورئانی و سونه تی لسهر هاتینه.

(جههمیان⁽¹⁾) یان بو کارین خوین کریت یین وه کی: (شعیبیت روافض
(2) و (خه وارجان⁽³⁾)

تابه تمه ندیا دووی: ئه وه ئه هلی کومفه بین وئیکگرتنی نه، چونکی ئه و
یین لسه ر راستی ونه ژیکفه بوونی کومفه بین، به روفاژی دهسته کین
دیتریین کو لسه ر راستی کومفه نه بین، به لکی دیشچوونا دلچوین خو
کرن، لهوما ئه وان چ راستی نینه ئه وان کومفه بکه ت.

٤- ئه و جوینا (جوقا) سه رکه فتیه هه تا رابوونا قیامه تی: چونکی وی
ئایینی خو (ئیسلام) یا ب سه رئییخستی لهوما خودی ژی ئه و یین

(1) الجهمية: ئه فه دهسته که که ژ دیکه تین که سه کی دیتری [الجهم بن صفوان] کو دیتری: چ
خودی ل ئه سمانا نینه وئه و چ ناف و سالوخه تان بو خودی نادانن، و هه میا رهند دکهن و دیتری:
باوهری بتئی ئه وه تو بزانی خودی یی هه پی، و هه می پیشیین ئومه تی ژ سه له فان ئیک دهنگ بوینه
لسه ر گوریا وان.

(2) الرافضة: ئه فه دهسته که که ژ شعیبان خو ب پشته فانیت عه لیج کوری ئه بو تالی خودی ژ
رازی بیت ددانن، و عه لی ژ وان و کار و بیروباوهرین وان یی گونه هه و به ریته، وه کی به رانه تا گورگی ژ
خوینا یوسفی سلافین خودی لسه ر بن وئه و دیتری: ئه و قورئانا نوکه یا هاتیه گوهورین، و هه فالیت
پیغه مبه ری سلافین خودی لسه ر بن هه میا گور ددانن ژیلی هنده کا، کو بتیلین دهستی دهینه
هژمارتن و چه ندین بیروباوهرین دیتری یین کوفری یین هه یین، وئه و نا هینه هژمارتن ژ خه لکی روتکه ها
ئیسلامی.

(3) الخواج: ئه فه دهسته که که دیتری: خه وارح ئانکو ئه وین ژ ئیسلامی ده رکه تین؛ وه کی ده رکه تنه
تیری ژ کفانی کا چه و پیغه مبه ری سلاف لی بن هوسا به حسی وان کریه، و شه رکنا دگهل گور
و بوته ریسان ده تیلن، و به رده وام شه ری موسلمانان و خه لکی روتکه ها ئیسلامی دکهن وئه وان
چه ندین بیروباوهرین توندرو و نه دروست یین هه یین و هه ر ئه و بین یین ده رکه فتین لسه ر ئیما می
[عثمان بن عفان و علی بن أبي طالب] کرین، وئه و ب گور دانانن. و شه هید کرین.

سه رئیخستین، هه ره وه کی خودی تعالی دیریت: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن

تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ } [سُورَةُ مُحَمَّدٍ: ٧]

ئانکو: ئه ی ئه وین هه وه باوهری ب خودی ئینان و دویکه فتنا پیغه مبهری کرین، و کار ب شه ریه تی وی کرین، ئه گه رهوین ب کرنا جیهادی و ب کار پیکرنا ب قورئانی؛ دینی خودی ب سه ریخن، خودی ژ ی دی هه وه لسه ره نه یار و دوژمنان ئیخیت، و ل ده می شه ری دی پیت هه وه موکم که ت.

ژ بهر ئی چه ندی پیغه مبهری دده رحه قا وان دا گو تیه : (لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَدَّلَهُمْ، وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَهُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكَ) (1) (2).

ئانکو: چه زیان ناگه هیته وان بی وان شه رمزار بکه ت، یان بی سه ریچیا وان بکه ت هه تا فه رمانا خودی بهی ت (ئانکو هه تا قیامه ت رابیت) وئهو هه ره بی سه ره وی چه ندی.

(1) البخاري، المناقب (٣٤٤٢)، مسلم، الإمارة (١٠٣٧)، أحمد (٩٣/٤).

(2) تقدم تخریجه.

بنیاتین ئه هلی سونه تی و جماعه تی

ئه هلی سونه تی و جماعه تی لسهر بنیاتین بنهجه وئاشکهرا دچن د بیروباوهر وکار وسهردهری دا، وئه ف بنیاتین مهزن یین هاتینه وهگرتن؛ ژ پهرتوکا خودی، وسونه تا پیغه مبهری وی سلاف لی بن، و ژ یا پیشیین ئه ف ئومه تی لسهر ژ سهحابیان وتابعیان وپین ب قهنجی دیفچوونا وان کرین، وئه ف بنیاتین هه نی دهینه کورنقه کرن دفان خالین بهیت دا :

بنیاتی ئیکی

باوهریئینان بخودی، وملائیکه تین وی، وپهرتوکین وی، وپیغه مبهریین وی، و ب روژا دوماهی و وباوهریئینان ب قهدهری چ باش بیت یان خراب

باوهریئینان بخودی : ئه و دانپیدانه ب خودایه تیا وی وپه رستنا وی، ئانکو دانپیدانه ب ههر سی جورین ئیکانه کرنا خودی ب باوهری و کارپکرنقه، وئه و ههر سی جور ئه فه نه: ئیکانه کرنا خودایه تی یه، وئیکانه کرنا په رستی، وئیکانه کرنا ناف و سالوخه تان.

ټیکانه کرنا خودایه تیڼ ږامانا وی ټه وه : خودی بهیته ټیکانه کرن د کارین تایبه تیڼ ویفه، ژ ټافراندنی، ودانا رزقی، و ساخکرنی، و مراندنی، و ټه و خودای ټه می ټشتانه، و خودانی ملکی یه.

وټیکانه کرنا په رستنې ږامانا وی ټه وه : خودی بهیته ټیکانه کرن د کارین به نیان دا یین ټه و خو پڼ نیژیکی وی دکهن، ژوان یین خودی بو وان داناتی (ټانکو ټه و کارین خودی بو وان کریه ټایین، و پڼ رازی بویه په رستنا وی پڼ بهیته کرن، دقیت بهس بو خودی بتی وټیکانه بهینه کرن) ژ دوعاکرنی، و ترسی، و هیفی خوازی، و حه ژیکرنی و سه رژیکرنا قوربانی، و نه زری و داخواز کرنا هاریکاری پڼ بو کاره کی که سی پڼ چینه بیت ژبلی خودی، و داخواز کرنا خو پاراستنی، و داخواژکرنا هاوار هاتنی، و کرنا نفیژی، و گرتنا روژیان، و چوونا حه جی، و مه زاختنا د ریکا خودی دا، و هه رتشته کی خودی داناتی (ټانکو کریه شه ریهت) و فه رمان پڼ کری، نابیت ټه و شریکه کی و هه فپشکه کی دگهل خودی ټیدا بدانن، فیجا نه ملائیکه ته کی، و نه پیغه مبه ره کی، و نه وه لیه کی، و نه هه ر ټیکنی دیتر ژی هه بیت ژبلی وان.

وئیکانه کرنا ناف و سالوخه تان رامانا وی ئه وه : سه لماندنا وی یه یا خودی بو خو سه لماندی، و پیغه مبه ری وی سلاف لی بن بو سه لماندی ژ ناف و سالوخه تان. و پا کرنا ویه ژ وی یا خودی خو ژ ی پاکری، و پیغه مبه ری وی سلاف لی بن ئه و ژ ی پاکری ژ ه می قوسیری و کیماسیان، فیجا ئه و ناف و سالوخه تین خودی دهینه سه لماند بی "تمثل" ئانکو: چ ناف و سالوخه تین خودی نه هینه هه قوئینه کرن ب چ چیکریین وی، و بی "تشبه" ئانکو: بی پیکفه چوونا سالوخه تا دگهل چ چیکریین وی، و بی "تحریف" ئانکو: بی گوهورین ولادانا رامانا دیار و ئاشکرا بو رامانه کا نه دروست وخه له ت کو چ به لگه لسهر وی رامانی نه بیت، و بی "تعطیل" ئانکو: بی ناف و سالوخه تین خودی بهینه لادان و ژ رامانی بهینه کارئیخستن، و بی "تاویل" ئانکو: بی هیلانا رامانا دیار و سه ره بو رامانه کا گومانلیکری بی هیچ به لگه.

و خودی تعالی گوته: {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ} [سُورَةُ السُّورَى: ۱۱] ئانکو: تشته ک ژ چیکریین وی وه کی وی نینه، نه د ذاتی وی دا، نه د ناف و سالوخه ت و کریارین وی دا؛ چونکی نافین وی ه می دباشن، و سالوخه تین وی ه می دپیکهاتی و مه زنن، و وی ب کریارین خو - بی هه قپشک - چیکریین خوین مه زن ه می ئافراندینه وئه وه گوهدیری بینر تشته ک ژ گوتن و کریارین به نیین

وی ل وی بهرزه نابیت.

وگوتیه: {وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا} [سُورَةُ الْأَعْرَافِ ۱۸۰].
 ٲانکو : وبو خودی ٲه و باشناف ههنه، یین مهزنییا وی دگههینن،
 وهه می ناقتین وی دباشن، فیجا تشتی ههوه بقت هوین ب ناقتین وی
 داخواری ژئی بکهن.

۲ - باوهرییینان ب ملائیکهتان رامانا وی ٲهوه : باوهریییکرنه ب ههبوونا
 وان، وٲه و چیکرینه ژ چیکرین خودی، وٲه و یین ژ روناهی هاتینه
 چیکرن، و خودی ٲه و یین چیکرین بو په رستنا وی، وجیبه جیکرنا
 فه رمانیت وی دگهردونی دا، ههر وه کی خودی گوتیه : { بَلْ عِبَادَ
 مُكْرَمُونَ (۲۶) لَا يَسْبِقُونَا بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِ يَعْمَلُونَ } [سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ :
 ۲۶-۲۷] ٲانکو: ده می بوتپه ریسان ژ دره و گوتین ملائیکهت کچین
 خودی نه - خودی ژوی چهندی یی پاک بت -ئینا خودی تعالی
 به رسفا وان داگوتی: به لکی ٲه و به نیین خودی یین نیژیکن (۲۶) وٲه و
 ژبلی گوهدارییا وان یا باش تشته کی خودی فه رمانا وان یی نه کری
 نابیزن و هه تا ٲه و ده ستویرییی نه ده ته وان ٲه و کاره کی ناکه ن.

وگوتیه: {جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ
 فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ}. [سُورَةُ فَاطِرٍ: ۱] ٲانکو

: خودی یه پی فریشته بو وان به نیین خو هنارتین یین وی دقین ؛ ب وان داخوازی وفهرمانین وی دقین، و ژمه زنییا شیانا خودی یه؛ وی بو فرینی ملائیکهت کرینه خودان چه نگین دو دو، وسئ سئ، وچار چار ؛ دا ئه و فهرمانا خودی بگه هینن، وتشتی خودی بقیته ئه و د چیکریین خودا زنده دکه ت، هندی خودی یه ئه و لسهر هر تشته کی پی خودان شیانه، و چ تشت ل بهر وی ئاسی نابیت.

۳- باوهریئینان ب پهرتوکان : ئانکو باوهریپیکرنه ب وان پهرتوکین نهسمانی وکا چ تیدا هاتیه ژ رینیا سین و رونا هیی، و خودی ئه و یین ئیناینه خواری لسهر پیغه مبه رین خو بو راسته ریکرنا مرو فان، ومه زنتریی وان پهرتوکین نهسمانی ئه ف ههر سئ پهرتوکه نه، تهورات و ئینجیل و قورئان، وقه درترین و مه زنتریی فان ههر سئ پهرتوکان، قورئانا پیروزه، و ئه و موعجزه یا ههره مه زنه، خودی گو تیه : {قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَأْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَّلَوْ کَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیْرًا} [سُوْرَةُ الْاِسْرَاءِ: ۸۸]

ئانکو: تو بیژه ئه ی پیغه مبه ری خودی : ئه گهر مرو ف وئه جنه ل سه ر هندی کوم بین کو قورئانه کا وه کی فی موعجزه بین ئه و نه شین وی بینن، ئه گهر خو ئه و بو وی چه ندی پشته فانییا ئیک و دو ژی بکه ن.

ونه هلی سونه تی و جماعه تی باوهرین دئینن، کو نه و ناخفتنا خودی یه، یا هاتیه خوار نه چیکریه ب پیت ورامانا خوفه، بهروفاژی دگه ل "جهمی وموعته زلیا" نه وین دیژن: قورئان همی چیکریه ئانکو چیکریه کی خودی یه ب پیت ورامانا خوفه، وبهروفاژی دگه ل "ئه شعریان" وین خو وه کی وان لیبکه ن کو دیژن: ناخفتنا خودی بتی پامانه به لی پیتین وی چیکرینه. و بیگومان نه و هر دوو گوتن نه دروستن ودخه له تن، خودی گوتیه: {وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ} {سُورَةُ التَّوْبَةِ: ٦} ئانکو: وئه گهر ئیک ژ وان بوتپه ریسین خوین ومالی وان هاتیه هه لالکرن داخواز کر کول سه ر به ختی ته بت - نه ی پیغه مبه ر - تو به ختی خو بدی، هه تا وی گو ه ل ناخفتنا خودی بیت.

وگوتیه: { يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ } {سُورَةُ الْفَتْحِ: ١٥} ئانکو: فیجا وان دفتی ناخفتنا خودی بگوهورن، چونکی خودی بهری نوکه گوتیه موسلمانان بهری نه و بزقرنه مه دینی کو دهسکه فتیین (خه یبه ری) بو وانه یین ل شه ری (حوده ییی) ئاماده بووین. فیجا ژفان ئایه تان دهیته زانین کو نه و ناخفتنا خودی یه، نه ناخفتنا که سی دیه.

٤ - باوهریئینان ب پیغه مبهران : ټانکو باوهریپیکرن ب وان هه میا فیجا چ پی خودی نافی وی ئیناتی یان نه ئیناتی، ژ ئیکه میخی وان هه تا دوماهی وان، و دوماهی وان پیغه مبهری مه "محمد" ه باشرین سلاوات و سلاقیڼ خودی لسه ر بن.

وباوهریئینان ب پیغه مبهران دقیت مه باوهریه کا گشت ب وان هه بیت، به لی باوهریئینانا ب پیغه مبهری مه "محمد" ی دقیت مه باوهریه کا به رفه بو هه بیت، و باوهری بین کو نه و دوماهی ه نارتیه و چ پیغه مبهریڼ دیتر دیقدا نین، و پی باوهری بقی چه ندی نه ئینیت نه و گوره، و ژ باوهریئینانا ب پیغه مبهران ټانکو نابیت زیده گافی وده ر باز کرنا توخیبان و کیماسی و قوسیری د دهر حقا واندا بهیته کرن، به ر وفاژی جو هی و فه لا نه وین زیده گافی و دهر که فتنا ژ توخیبان کرین د دهر حقا هنده ک پیغه مبهران هه تا کرینه کورین خودی، هه ر وه کی خودی تعالی گوته: { وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصْرَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ } [سُورَةُ التَّوْبَةِ: ٣٠]

ټانکو: ب راستی جو هیبان هه فپشک بو خودی دانا ده می وان ژ دره و گو تی کو عوزه ر کوری خودی یه. و فه لان هه فپشک بو خودی دانا ده می ژ دره و گو تی کو مه سیح کوری خودی یه.

وسوفی وکسانیت زانستی فلهسه فی دخوینن قوسیری د دهرحهقا پیغهمبهران دا کرن وئهو کیمکرن وپیشه وایین خو لسهر وان ئیخستن، وبوتپه ریس و مولحدان گاوری ب ههمی پیغهمبهران کرن، وجوهیا گاوری ب عیسی و محمدی کرن سلاقین خودی لسهر وان بیت، وفهلا گاوری ب محمدی کرن سلاف خودی لسهر بن، ویی باوهری ب هنده کا بینیت و گاوری ب هنده کا بکته ئهو گاوره ب ههمیان.

خودی گوتیه: {إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (۱۵۰) أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا} [سُورَةُ النَّسَاءِ: ۱۵۰-۱۵۱] ئانکو: هندی ئهون بین ب خودی و پیغهمبهرین وی کافر بووین ژ جوھی وفهلان، و وان دفتیت د نافهرا خودی و پیغهمبهرین وی دا ژیک جودابوونی بکهن، کوئهو باوهری ب خودی بین؛ بهلی وان پیغهمبهرین وی هنارتین درهوین دهر بیخن، یان ژی باوهری ب هنده ک پیغهمبهران بین و ب هنده کان نهئین، و ژ دره و بیژن هنده ک پیغهمبهران دره و ژ کیسی خودی کرینه، و وان دفتیت ریکه کی بو وی سهردا چوونا وان ژ نک خو ئینایه دهر بگرن.

وگوتیه: {لَا نَفَرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ} [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۱۳۶]. ئانکو: هوین گه لی خودان باوهران بیژنه وان جوھی و فه لان: ئەم د باوهرییی دا چ جوداهییی د نافه را چ ژوان پیغه مبه ران ناکه ین، و ئەم ب گوهدارییی و په رستنی ته سلیمی خودی بووینه.

۵ - باوهریئینان ب روژا دوماهیی: ئانکو باوهریپیئکرن ب هه می (یا دی هیته رویدان پشتی مرئی) ژئه وا خودی و پیغه مبه ری وی سلاف لی بن پی گوئی، ژ ئازار ونه خوشیا گوری و خوشیا وی، و رابوونا ژ قه بران، و خرغه بوون ل مهیدانا ئاخره تی، وکا چه وا دی حیساب دگه ل وان هیته کرن، و کیشانا کارین وان، و دانا په رتوکین وان بدهستی راستی یان پی چه پی، و ئەه وریکا دهیته دانان لسه ر پشته دوزه خی، و به هشت و دوزه خ، و خو به ره فکرن بو ئی چه ندی ب کرنا کارین باش، و هیلانا کارین خراب و تهوبه ژئی کرن.

ودهسته کا دیژنی (الدهریون) و ئەوتین هه قپشک بو خودی چیکرین گوریا ب روژا دوماهیی کرین، و جوھی و فه لا باوهریه کا کا چه وا ژوان هاتیه داخوازکرن پی نه ئیناتینه، ئە گه ر خو وان باوهری ب رویدانا وی ژئی هه بیت، هه ره وه کی خودی تعالی گوتیه: {وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِي تِلْكَ أَمَانِيُهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ} [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۱۱۱] ئانکو: جوھی و فه لان هزر دکرن کو

به حهشت ب تنی یا وانه و ژبلی وان که سی دی ناچتی، نه ف گوتنا وان تنی هزر و خوزین وان. تو - نه ی پیغه مبه ر - بیژه وان کانی هوین ده لیلی خول سهر راستییا گوتنا خو بینن نه گهر هوین د گوتنا خودا دراستگونه.

هه روسا ولسهر گوتنا وان گوتیه: { قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ۲۴]

ئانکو: وئه وان گوتن هنده ک روژین کیم تی نه بن نه م نائینه نه شکه نجه دان، و فی باوهری نه ول سهر خودی بسته ه کرن کوئه و سفکاتی ب دینی وی بکه ن، و ل سهر دینی خو بی پویج بی وان خو بی خاپاندی بهرده وام بمین.

6 - باوهریئینان ب قه ده ری : ئانکو باوهریئینان کو خودی هه می تشتا دزانیت، ژ یا هاتیه رویدان ویا دی هیتته رویدان و نه فه هه می نفیسیه د ده پی پاراستی دا کو دیژنی: (اللوح المحفوظ) وهه ر تشتته کی بهیتته رویدان ژ باشی و خراییی، و گوری و باوهری، و گوهداری و سه ریچی، هه می خودی حه سکریه، و نفیسیه، و چیکریه، و نه و حه ژ گوهداری کرنی دکته و که رب ژ سه ریچی قه دبن، وهه ر بهنده کی شیان یین لسه ر کار و کریارین خو هه یین، وهه ر ئیکی هه لبرارتن و حه ز و شیان یین هه یین نه و ژوان دهیتته رویدان ژ گوهداری کرنی یان سه ریچی کرنی، به لی نه فه هه ر بو حه ز و فیان و حه سکرنا خودی دزقریت. (چونکی بهر نه نجامی هه ر کاره کی فیان و شیان نه ئانکو فیانا کرن یان نه کرنا کاره کی و مروقی شیان لسه ر کرن یان نه کرنا وی هه بیت، و نه فه هه ر دوو خودی یین چیکرین د ناخی مروقی دا، وهه لبرارتن دگه ل دا یا دایه مروقی و باشی و خرابی، وریکا باش و خه له ت یا بو دیارگری، ب هنارتنا پیغه به ران له و ما بقی شیوه ی حه سکرنا وی لبن حه سکرنا خودی یه، و نه و بهر پرساتیا کارین خو دکته)

به روفاژی دهسته کا دیژنی "جه بری" نه وین دیژن : هندیکه بهنده یه نه و پی زولیکریه لسه ر کارین خو، وهیچ هه لبرارتن نینه. و به روفاژی "قه ده ریان" نه وین دیژن: هندیکه بهنده یه حه ز و شیانیت سه ربه خو

یڼ ههین نهو بخو کارین خو چیدکته، بی حه سکرنا خودی. و خودی
 بهرسقا فان هه ر دوو دهسته کان دا ده می گوتی: { وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ
 يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ } [سُورَةُ التَّكْوِيْرِ: ۲۹] ئانکو: وهوین نه شین
 خوراست بکهن، نه گهر حه زکرنا خودی خودای هه می چیکریبان ل
 سه ر نه بت.

ئینا خودی حه ز و شیان بو به نی سه لماند، وئه فه به رسقه بو دهسته کا
 جه بریڼ زیده گاف، پاش نهو حه ز وشیانیت وان کره دیفچوونه ک ژ
 حه سکرنا خو، وئه فه به رسقه بو دهسته کا قه دهریان یڼ قه ده رره تکرین.
 وباوهریئینان ب قه ده ری؛ سه بر وهه داری بده ست به نده پی دئیخیت
 لسه ر نه خوشی وده رده سه ریا، وخو دویرکرن ژ گونه ها وخرابیان،
 ههروه سا وی پالقه دده ت بو کرنا کارین باش ، وخو دیر بکه ت ژ بی
 شیانی و ترس، و ته مبه لی.

بنیاتی دووی

هندیکه باوهریه ئه و گوتن و کریار و بیروباوهرن و ئه و زیده دبیت بجهئینانا فه رمانیت خودی، و کیم دبیت ب سه ریچی کرنا فه رمانیت خودی.

و ژ بنیاتین ئه هلی سونه تی و جماعه تی ئه وه کو هندیکه باوهریه ئه و گوتن، و کریار، و بیروباوهرن، زیده دبیت بجهئینانا فه رمانیت خودی و کیم دبیت ب سه ریچی کرنا فه رمانیت وی، نه کو باوهری بتی گوتن و کریارن بی بیروباوهر، چونکی ئه فه باوهریا مروفیت دوو ریینه، و ئه و بتی نیاسین ژی نینه، بی گوتن و کریار، چونکی ئه فه باوهریا گورین نه حه قی وه رگرن، خودی تعالی گوتیه : { وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا } [سُورَةُ النَّملِ : ١٤] ئانکو: وان ب ده فی خو دیارکر کو ئه و باوهر ناکه ن کو ئه ف موعجیزه ژ نک خودی بن، به لی وان د دل و ناخی خو دا دزانی کو ئه و ژ نک خودی نه، به لی ژ دفن بلندی و خومه زنکرن وان دانپیدان ب راستی نه کر.

و خودی تعالی گوتیه : { قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ } [سُورَةُ الْأَنْعَامِ : ٣٣] ئانکو : ئه م باش دزاین کو دره وین ده ریخستنا ملله تی ته بوو ته ب

سهرقه دلې ته تژی خه م دکه ت، فیجا تو بیهنا خو فره ه بکه و پشست راستبه؛ چونکی ټه و د دل دا ته دره وین ده رنایخن، به لکی ټه و باوهر دکهن کو تو مروقه کی راستگویی، به لی که سانیت زوردار ټینکار ودره و پیکرنی ب وان به لکه یین ټاشکه را دکهن یین راستیا ته دیار دکهن.

و خودی تعالی گوته: {وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ} [سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ: ۳۸] ټانکو: ومه ملله تی "عاد وټه مود" ټیبرن و ب راستی کافلبوونا خانیین وان بو هه وه ټاشکه را بوو، کو غه زه با مه یا ب سهر وان دا هاتی و شهیتانی کارین وان یین خراب ل بهر وان خه ملاندن فیجا وی بهری وان ژ ریکا خودی وریکا باوهریا ب وی وپیغه مبهری وی وهرگیړا، وټه و د گورپی و د سهر دا چوونا خو دا زانین پی هه بوو، وپی دکه یفخوش بوون، وان هزر دکر ټه و دراست و دورستن، به لی ټه و د بهرزه بوونی دا نقوم بوون.

وباوهری بتی بیروباوهر نینه یان گوتن و بیروباوهر بی کارکن ری نینه، چونکی نهفه باوهریا مورجیئانه و خودی تعالی گهلهک جاران نافی باوهری لسهر کارکنی دانایه، خودی تعالی گوتیه: { إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (2) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (3) أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا } [سُورَةُ الْأَنْفَالِ: ۲-۴]

ئانکو: ههما خودان باوهرین راست و دورست ب خودی نهون یین نه گهر بهحسی خودی هاته کرن دلین وان فه دله رزن ونه گهر ئایه تین قورئانی بو وان هاتنه خواندن باوهرییا وان پتر لی دئیت و نهو خو دهیلنه ب هیقییا خودی فه، نه نهو هیقیی ژ کهسی دی دکهن و نه ژ کهسی دی دترسن (۲) نهوین بهردهوام نفیژان ل دهمی وان دکهن و ژوی رزقی مه دایئ نهو وی ددهن یا مه فهرمان بی ل وان کری (۳) یین فان کاران دکهن نهفه نهون یین ب سهرفه و د دل دا ب دورستی باوهری ب وی ئینایی یا خودی بو وان هنارتی جهین بلند بو وان ل نک خودی هه نه ولیبورینا ژگونه هان بو وان ههیه ورزقه کئ ب بها ژی بو وان ههیه؛ نهو ژی بهحشته.

و خودی تعالی گوتیه: { وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيْمَانَكُمْ } [سُورَةُ الْبَقَرَةِ:

ټانکو: و خودی باوهرییا هه وه ب وی ودویکه فتنا هه وه بو پیغه مبه ری
وی سلاف لی بن به رزه ناکه ت ونفیژین هه وه بو روتگه ها به ری نوکه
پویچ ناکه ت.

بنیاتی سی

نه گاورکرنا چ موسلمانان ټهه نه بیت یی ههرفاندنه کی ژ ههرفاندنیت

ټیسلامی بکه ت

ژ بنیاتیڼ ټههلی سونه تی و جماعه تی ټهه که سی ژ موسلمانان گاور ناکه ن، ټهه نه بیت یی ههرفاندنه کی ژ ههرفاندنیت ټیسلامی بکه ت، به لی ټهه گه ر ژ کرنا گونه هیئت مه زن بیت نه گه هشتبیته پله یا شرکی، و ټهه و گونه هه لبن شرکی دابیت، وچ به لگه ټاماژه ب کافر کرنا ټهه وی که تی نه هاتبن، وه کی هیلانا نفیژی ژ ته مبه لی، هینگی ټهه و حوکی گاور یی (کافر کرنی) لسه ر خودانی وی کاری ناکه ن، ټانکو خودانیت گونه هیئت مه زن به لکی دی وی حوکی لسه ر که یین کو ټهه و که سه کی گونه هکاره و کیم ټیمان، و ټهه گه ر هات ولیزفرین، و ته و به ژ وی گونه هی نه کره هتا مری؛ هینگی ټهه وی لبن چه ز و چه سکرنا خودی فه، ټهه گه ر فیا دی لی بوریت، ولی خوش بیت، و ټهه گه ر فیا دی ټهه شکه نجه ده ت، به لی ټهه و هه تا هه تیڼ نامینته دنآگریدا.

خودی تعالی: گوته: { إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا } [سُورَةُ النَّسَاءِ:

[٤٨] ئانکو: هندی خودی یه ل وی نابوریت ول گونههیت وی خوش نابت یی کهسه کی ژ چیکریپن وی بو وی بکهته ههفیشک.

وریباز وریکا ئههلی سونهتی دفی چهندی دا نافنچیه دنابقهرا "خهوارجان" ئهوین هه کهسه کی گونههه که مهزن بکهته کافر دکهن، ئهگهر خو ئه و گونههه لبن پلهیا کوفری ژی دا بیت، ودناقبهرا "مورجیان" ئهوین دیژن: کو ئه و باوهرداره ب باوهریه که تمام، و دیژن: چ کارتیکرنا گونههلی لسهر باوهری نینه، که چه وا چ مفای پهرستی دگهل کوفری نینه.

بنیاتی چواری

فهریوونا گوهداریکرنا مهزن وکار بدهستین موسلمانان هندی ئه و

فهرمانی بکرنا گونههلی نه کهن

ژ بنیاتین ئههلی سونهتی وجماعهتی ئه وه فهریوونا گوهداریکرنا مهزن وکار بدهستین موسلمانان هندی ئه و فهرمانی بکرنا گونههلی نه کهن، وئهگهر وان فهرمان بکرنا گونههلی کر، هینگی نابت گوهداریکرنا وان بهیته کرن د وی چهندی دا، ودمینیت گوهداریکرنا وان دباشی وقهنجیی دا ژبلی وی گونههلی.

ټه فه ژ ی وه کی کارکن بگوتنا خودی تعالی ده می دیږتیت: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ } [سُورَةُ النَّسَاءِ:
 ۵۹] ټانکو: ټه ی گه لی ټه وین هه وه باوهری ب خودی و پیغه مبهری
 وی ټیناین، ودویکه فتنا شه ریعته تی وی کرین، هوین د به رسفا
 فه رمانین خودی وهرن، وسه ریچیا وی نه کهن، و د به رسفا
 پیغه مبهری ژ ی سلاف لی بن وهرن، و گوهداریا وی راستی بکه ن یا
 ټه و پی هاتی، و گوهداریا مه زن و کاربده ستین خو بکه ن، دقه نجی
 وباشی دا، نه کو دگونه ه و خرایي دا.

هه روه سا ژ گوتنا پیغه مبهری سلاف لی بن ده می دیږتیت: (أَوْصِيكُمْ
 بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ، وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ) (1) (2). ټانکو: ټه ز
 شیرته تی و واسیه تی ب ته قوا یا خودی ل هه وه دکه م، و بگوهداری
 و بجه ټینانا فه رمانان ټه گهر خو به نده ک بیته مه زنی هه وه،
 و فه رمانی ل هه وه بکه ت.

و ټه و ټانکو ټه هلی سونه تی و جماعه تی دینن کو سه ریچیکرنا سه روکی
 موسلمان سه ریچیکرنا پیغه مبهریه سلاف لی بن، کارکن بگوتنا وی

(1) الترمذي، العلم (۲۶۷۶)، ابن ماجه، المقدمة (۴۴)، أحمد (۱۲۶/۴)، الدارمي، المقدمة (۹۵).
 (2) قطعه من حديث العرياض بن ساربه في موعظة النبي للصحابة.

سلاف لی بن دهمی دیژیت: (مَنْ يُطِعَ الْأَمِيرَ فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَمَنْ يَعْصِ الْأَمِيرَ فَقَدْ عَصَانِي) (1) (2).

ټانکو: بی گوهداریا ټه میری بکهت (مه بهست بی مه زنیته موسلمانایه وسه روک و کاربدهستن، چونکی هینگی دگوتی خه لیفه وټه میر والی) ټه وی گوهداریا من کر، وین سه ریچیا ټه میری بکهت، ټه وی سه ریچیا من کر.

وټه و دبین نفیژ لپشت وان دهیته کرن، و جهاد دگهل وان دهیته کرن، و دروستیا کرنا دو عایین باشی، و قه نجی، و راسته ری کرنی بو وان، ههروه سا شیره تکرنا وان.

بنیاتی پینجی

حه رامبوونا ده رکه فتی لسهر مه زن و کار بده ستین موسلمانان ټه گهر سه ریچیه کا لبن ئاستی کوفری کرن

ههروه سا ژ بنیاتیڼ ټه هلی سونه تی ټه وه هه رامبوونا ده رکه فتی لسهر مه زن و کار بده ستین موسلمانان ټه گهر وان سه ریچیه کا لبن ئاستی کوفری کرن، ژ بهر فه رمانا وی سلافین خودی لی بن، ب گوهداری کرنا

(1) البخاري، الجهاد والسير (٢٧٩٧)، مسلم، الإمارة (١٨٣٥)، النسائي، البيعة (٤١٩٣)، ابن ماجه، الجهاد (٢٨٥٩) أحمد (٣٨٧/٢).

(2) أخرجه البخاري (٧١٣٧/٤)، ومسلم (٤/جزء١٢ ص٢٢٣/نووي).

وان ژبلی دگونه هی دا نه بیت، وهندی کوفریه کا روهن وئاشکه را وې
 گومان ژوان نه هیته رویدان، بهروفاژی "موعته زلیا" ټه وین دهرکه فتی
 لسه ر سهروکان ب فهر دزانن ټه گهر وان تشته ک ژگونه هین مه زن
 کرن، خو ټه گهر نه کوفری ژی بیت، وټه و فی چهندي فه رمانا ب باشی
 و پاشقه لیدانا ژ خرابی ددانن، به لی دراستی دا ټه ف کاری موعته زلیا ژ
 مه زنتین خرابیا نه ژبه ر وی مه ترسیا مه زنا بخوفه دگریت، و
 به ره لابوونی، و خرابکاری، و ژیکجودابوونا په یفا موسلمانان،
 و سهر دا گرتن و زالبوونا دوژمنی.

بنیاتی شه شی

ساخله میا دل وټه زمانی وان ژ هه فالیت پیغه مبهری سلاف لی بن

ژ بنیاتیڼ ټه هلی سونه تی و جماعه تی ساخله میا دل وټه زمانی وانه ژ
 هه فالیت پیغه مبهری سلاف لی بن ههر وه کی خودی به حسی ټه فی
 سالوخه تی وان کریه، دگوتنا خو دا ده می به حسی مشه ختی و پشته فانان
 کری ژ هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن وپه سنا وان کری، وگوتیه :
 { وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَتِنَا الَّذِينَ
 سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ
 رَحِيمٌ } [سُورَةُ الْحَشْرِ: ١٠] ټانکو : وټه و باوهر دارین پشی باوهر دارین

دهستپیک هاتین، ژ پشته فان، ومشهختیان، فوجا ئه و دیژن: خودای
مه، تول گونه هیت مه خوش ببه، ههروهسا یین براین مه ئه وین
ل به راهیا مه باوهری ئیناتین و وهغه رکین.

وکارکن بگوتنا وی سلافین خودی لی بن ده می دیژت: (لَا تَسْبُوا
أَصْحَابِي، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنْفَقَ أَحَدُكُمْ مِثْلَ أَحَدٍ ذَهَبًا مَا بَلَغَ
مُدًّا أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ) (1) (2) . ئانکو : خه بهر و قهسا نه یژنه
هه فالین من، ئه زب وی که می نه فسا من ددهستی دا، ئه گهر ئیک
ژ هه وه هندی چیا یی ئو خودی زیری بکه ته خیر ناگه هته بیده ریا
ئیک ژ وان ژ خیری یان نیفا وی.

بهروفاژی بیده چیا ژ " شیعیت روافض وخه وارجان " ئه وین قهسا
وخه بهران دیژنه هه فالین پیغه مبهری سلاف لی بن، وئینکار
ودره و پیکرنا قهنجیت وان دکهن. وئه هلی سونه تی دبین کو ئه
خه لیفه یی هاتیه دانان پشتی پیغه مبهری سلاف لی بن، ئه بو به کره
پاش، عومه ره پاش عوسمانه پاش عه لی یه ، خودی ژ هه میا رازی بیت،
فیجای ته عنه کن دخیلافه تا ئیک ژوان بدهت ئه و ژ که ری مالا خو ری

(1) البخاري، المناقب (٣٤٧٠)، مسلم، فضائل الصحابة (٢٥٤١)، الترمذي، المناقب (٣٨٦١)،
أبو داود، السنة (٤٦٥٨)، ابن ماجه، المقدمة (١٦١)، أحمد (٥٥/٣).
(2) أخرجه البخاري (٣٦٧٣/٣)، ومسلم (٦ / جزء ١٦ / ص ٩٢، ٩٣ / نووي).

به رزه تره (وئ هه ټه ئاخفتنه که دهیته گوتن لسهر کیم تیگه هشتن و بی عاقلیا وی که سی) ژ بهر سه ریچیا وی بو دهق، وئیک ده نگیی لسهر خیل افه تا وان ب ټه فی ریخستنئ.

بنیاتی حه فتی

حه ژیکرنا بنه مالا پیغه مبه ری سلاف لی بن و پشته فانیکرنا وان

ژ بنیاتیڼ ټه هلی سونه تی و جماعه تی ټه وه حه ژیکرنا بنه مالا پیغه مبه ری خودی یه سلاف لی بن، و پشته فانیکرنا وان، وئ هه وه کی کارکرن ب وه سیه تا پیغه مبه ری خودی سلاف لی بن ده می دیثیت: (اَذْكُرْكُمْ اللّٰهَ فِيْ اَهْلِ بَيْتِيْ) (1) (2). ټانکو: ټه ز واسیه تی ل هه وه دکم، و خودی ل بیرا هه وه دئینم دهر حه قا خه لکی بنه مالا خو. کو هه وه حه ژیکرن وریزگرتن و پشته فانی بو وان هه بیت. ټه هه ټه گهر ټه و موسلمان ودویکه فتنا سونه تی بکه ن، و ل سه ر دین ورپبازه کا راست و دروست بن، وه کی پیشین خو، یین وه کی عه باسی وزارو کین وی، وعه لی کوری ټه بوتالی وزارو کین وی، وهه چیی ژوان دویکه فتنا سونه تی نه که ت، و ل سه ر دین ورپبازه کا راست و دروست نه بیت

(1) مسلم، فضائل الصحابة (٢٤٠٨)، أحمد (٣٦٧/٤)، الدارمی، الفضائل القرآن (٣٣١٦).

(2) أخرجه مسلم (٥/جزء ١٥/ص ١٨٠، نووی).

نابیت پشته فانی وسه رټیخستن بو وان هه بیت، ټه گهر خو ټه و ژ
بنه مالا پیغه مبهری ژی بیت.

و ژ خه لکی بنه مالا وی هه فزینیت وینه ده یکین باوهر داران خودی ژوان
رازی بیت، و وان رازی بکه ت فیجا خودی تعالی گوته پستی ئاخفتن
ټاره سته پی وان کری بگوته نا خو: { ینساء النبی } [سورة الأحراب: ۳۰]

وشیره ت ل وان کر و سوز دایه وان ب پاداش و خه لاتی مه زن : { إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا } [سورة
الأحراب: ۳۳] ټانکو : هندیکه خودی یه هوین شیره تکران ب خو
پاراستنی، وکرنا نفیژی، ودانا زه کاتی وگوهداریا خودی و پیغه مبهری
وی سلاف لی بن ، ههر ژبه ر وی چه ندی بو هه وه دقیت هه وه پاقر
و بژوین بکه ت ژ پیسی و خرابیی ټه ی بنه مالا پیغه مبهری
وهه فزینیت وی، و دا بقی چه ندی نه فسیت هه وه زنده پاقر بکه ت.

ورپه و بنیاتی بنه مالا پیغه مبهری سلاف لی بن ټه وین نیزیکی پیغه مبهری نه
سلاف لی بن، (ټانکو په یفا - ټه هل- بو ههر موسلماننه کی خودی ترس
دهیت وټه و پی نیزیکی سونه تا وی بیت) به لی مه به ست لقیری پی ټه وه
که سانیت چاک و باشن بتایه تی ټانکو ژ یین بنه مالا وی بخو، ههروه سا
نیزیکین وی یین نه چاک و باش ټه وان مافی مروفاینی دگهل پیغه مبهری

نینه، وه کی مامی وی ټه بو له هه بی وین وه کی وی، کو خودی تعالی گوتیه
 { تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ } [سُورَةُ الْمَسَدِ: ۱]

ټانکو: هه ردو ده ستین ټه بو له هه بی ب زیان بن وټه تی بچت ژ بهر
 وی نه خوشیا وی گه هاندیه پیغه مبهری خودی (محمد) ی سلاف
 لی بن، و ب راستی تیچوونا ټه بو له هه بی مسوگره و بجهات.

و ب تنی مروفاینی و نیزیکبوونا ژ پیغه مبهری سلاف لی بن، ورها وی
 بگه هیتی بی کو ټه و دینداره کی باش و کیرهاتی بیت ټه فی چه ندی چ مفای
 حو لدهف خودی نینه، و پیغه مبهری سلاف لی بن گوتیه: (يَا مَعْشَرَ
 قُرَيْشٍ اِشْتَرُوا اَنْفُسَكُمْ ؛ لَا اُعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا، يَا عَبَّاسُ عَمَّ
 رَسُولَ اللّٰهِ، لَا اُعْنِي عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا، وَيَا صَفِيَّةُ عَمَّةَ رَسُولِ اللّٰهِ،
 لَا اُعْنِي عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا، وَيَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ، سَلِّبِي مَا شِئْتِ
 مِنْ مَالِي لَا اُعْنِي عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا) (1) (2).

ټانکو: ټه ی گه لی قوره یشیان خو بکرن (ټانکو خو ژ ټاگری دوزه خی
 بکرن) چونکی ټه ز ژ خودی چ بی منه تی ل هه وه ناکه م، ټه ی عه باسی
 مامی پیغه مبهری، ټه ز ژ خودی چ بی منه تی ل ته ناکه م، وټه ی

(1) البخاري، الوصايا (٢٦٠٢)، مسلم، الإيمان (٢٠٦)، النسائي، الوصايا (٣٦٤٦)، أحمد (٣٥٠/٢)،
 الدارمي، الرقاق (٢٧٣٣).

(2) أخرجه البخاري (٣) يرقم (٤٧٧١)، (٢٧٥٣/٢)، ومسلم (١) جزء ٣٠/٨٠، (٨٠/نووي).

سه فییه یا مه تا پیغه مبهری نه ز ژ خودی چ بی منه تی ل ته ناکه م،
وئه ی فاتیمه یا کچا پیغه مبهری کا ته چ دقیت ژ مالیه تی من داخواز
بکه ، به لی نه ز ژ خودی چ بی منه تی لته ناکه م.

وکه س وکار و نیژیکین پیغه مبهری نه وین چاک و باش مافی قه درگرتنی
وحه ژیکرنی وریژگرتنی یین لسه ر مه هین، و نابیت نه م زیده گافی
ددهر حه قا وان دا بکه یین، فیجا خو نیژیکی وان بکه یین بکرنا تشته کی ژ
پهرستنی بو وان، یان نه م هوسا هزر بکه یین و باوهری بین کو نه و دشین
مفایه کی یان زیانه کی بکه هینن بی خودی، چونکی خودی دیژیته
پیغه مبهری خو سلاف لی بن: {قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ صَرًّا وَلَا رَشَدًا}
[سُورَةُ الْجِنِّ: ۲۱]

ئانکو :تو- نه ی پیغه مبهر- بیژه وان هندی نه زم نه ز نه شیم زیانه کی
ژ هه وه بده مه پاش، یان مفایه کی بکه هینمه هه وه.

ههروه سا خودی گوته: {وَقُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ
اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ}
[سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ۱۸۸] ئانکو: تو- نه ی پیغه مبهر- بیژه : ژ وی پیغه تر
یا خودی چه ز کری نه ز نه شیم نه چ مفایه بکه هینمه خو ونه چو
زیانی ژ خو پاشفه بهم، وئه گهر من تشتی نه بهرچاف و فه شارتی

(غیب) زانیبا ټه ز دا وان ټه گهران ب کارئینم کو گه له ك مفا پی
گه هشتبانه من، وټه ز دا خو ژ وان ریگان دهمه پاش بین خرابی ژی
گه هشتبانه من بهری خرابی هاتبا.

وټه گهر پیغه مبهر سلاڅ لی بن پی هوسا بیت، پا دی ټه وین ژبلی وی
چ بن! فیجا ټه و بیروباوهرین لدهف هنده ک مروغان ټه وین ره وریشالین
خو دگه هینه پیغه مبهری ټه و بیروباوهر نه دروستن. (ټانکو ټه وین هزر
دکه ن کو مروغانیا وان وره وریشالین وان دگهل پیغه مبهری، دی وان
رزگار که ت ژ ټاگری خودی خو ټه گهر ټه و دویر بن ژ سونه تا پیغه مبهری
وکار و عیباده تی بو رزگار بوونا خو نه که ن، وټه ټه بیگومان تیگه هه کی
خه له ته)

بنیاتی هه شتی

باوهری پیکرن ب که ره ماتین وه لیڼ خودی

هه روه سا ژ بنیاتیڼ ټه هلی سونه تی و جماعه تی ټه و باوهر پی ب که ره ماتین
وه لییان دئینن، ومه به ست ژ که ره ماتان ټه وه؛ یا خودی لسهر ده ستین
هنده ک ژوان رویده ت: ژ وان کارین کو ژ قاما سروشتی و ټاساپی
دهر که فتین، وټه ټه وه کی قه در گرتن بو وان، کا چه وا قورټانی و سونه تی
به لگه لسهر ټی چه ندی دایه.

ودهسته کا "موعته زلیان و جه همیان" ټه فه ټینکار کرن، و دانپیدان بقی چه ندی نه کرن، ودراسی دا ټه و یڼ ټینکارا تشته کی واقعی و بهرنیاس دکهن، ههروه سا هژی گوئی یه دفتیت بهیته زانین کوهنده ک مروفتین لسهر ده می مه؛ یڼ بهرزه و سهر داچووین دبابه تی که ره ماتان دا، وزیده گافیا کرین، و توخیب یڼ به زانندین هه تا ټه و تشته کرنه دگهل یا نه دگهل؛ ژ سحری و سپر به ندی و فهند و فیلا و کارین شهیتان و ده جالان.

وټه و جوداهیا ټاشکه را دناقبه را که راماتی و فهند و فیلان ټه فه یه: هندیکه که راماته ټه وه یا دهیته رویدان لسهر ده ستین به ندین خودی یڼ چاک و باش. و فهند و فیل ټه وه یا دهیته رویدان لسهر ده ستین مروفتین سپر به ند و گور و مولحد ب مه به ستا سهر دا برنا خه لکی و بده سته ټینانا پاره و ملکی وان، و ټه گهری رویدانا که رامه تی گوهداریکرن و بجه ټینانا فه رمانیت خودی یه، و فهند و فیل ټه گهری وی گونه هن.

وی باوهری ب خودی وروژا حسابدانی هه بیت؛ ټه و پاراستنا ژ ههر خه له تیه کی و شاشیه کی بو چ که سان نا دانیت ژبلی پیغه مبه ری خودی سلا ف لی بن، وده مارگیری بو بوچوونا چ که سان ناکهن، هه تا ټه وه کهه ف (موافق) بیت دگهل قورثانی و سونه تی، وټه هلی سونه تی باوهری دئین کوزانای (مجتهد) خه له ت دبیت و دروست دبیت، وټه و

دهستیریڼ نا دهنه کهسه کی ئیجتهیادی بکهت ټهو نه بیت پی مه رجین وی یین بهرنیاس دگهل کومقه بن، ټه وین لدهف ټه هلی زانیځی، و ئینکار یان نه قه بیل کرن لدهف وان نینه د پرسه یین کو ئیجتهیاده کا به رچاف ټیدا هه بیت،

ونه وه کهه فی لدهف وان د پرسه یین ئیجتهیادی دا ، نا خوازته هندی ټهو دوژمناتی وهیلا نا ئیکو دوو بکهن، کا چهوا کهسانیت ده مارگری و ټه هلی بیدعی فی چهندی دکهن، به لکی ټهو حهش ئیکو دوو دکهن و پشته فانی ئیکو دوو دکهن، ونفیژی لپشت ئیکو دوو دکهن لسهر وی چهندی کو دبیت هنده ک پرسه یین چه قوکی هه بن ټه وان نه وه کهه فی دگهل ئیک هه بیت، بهروقازی ټه هلی بیدعی ټه وین دوژمناتی دکهن، یان وان ب سهر داچوی دزانن یان وان کافر ددانن هر ئیکی وه کهه ف یان موافق نه بیت دگهل وان، وبهروقازی وان بیت.

دوماهیک

وئو دگهل فان بنه مایین به حس لی هاتینه کرن، خو بچه ندین سالوخه تین دیترین مه زن خه ملاندینه وئو ژ تمامه تیا بیروباوهرانه، و ژ مه زنترین ئەفان سالوخه تان ئەفه نه :

یا ئیکی : ئەو فه رمانی ب باشی دکه ن، وپالدانی ژ خرابیی دکه ن، لسه ر وی یا شه ریه تی واجب کری، کارکرن بگوتنا خودی : { كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ } [سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: ۱۱۰]

ئانکو : هوین - ئەی ئوممه تا محمدی سلاف لی بن- چیترین و باشترین ئوممه تن، و ب مفاترین مروفن بو مروفان هوین فه رمانی ب باشی دکه ن (وباشی ئەوه یا شه ریه تی و میشکی ساخله م گو تی) و هوین پاشقه برنا ژ خرابیی دکه ن (وخرابی ئەوه یا شه ریه تی و میشکی ساخله م گو تی ئەو تشته کی بی کریت و خرابه) و هوین باوهرین ب خودی دئین باوهریه کا دورست یا کریار دگهل دا.

وبگو تئا وی سلا فین خودی لسهر بن : (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُنْكَرْهُ
بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ
الْإِيمَانِ) (1) (2).

ټانكو : ههر كه سه كې ژه وهه خرابيه ك ديت، بلا ب گوهوريت ب
دهستي خو، ټه گهر شيان نه بن ب دهستي خو بگوهوريت بلا ب
ټه زماني خو بگوهوريت، وټه گهر ههر شيان نه بن، بلا ب دلي خو
بگوهوريت مه به ست پينه خوش بيت و دلگران بيت، و ټه فه
لاواز ترين ئيمان ه.

ومه گو تي لسهر وي يا شهريعه تي واجب كړي به روفاژي دهسته كا
موعه تزليا ټه وټين فهرمانا ب باشي و پاشقه ليدانا خرابي دهر دئخن ژ
وي يا شهريعه تي واجب كړي، و دبين فهرمان ب باشي و پاشقه ليدانا
خرابي ټه وه تو دهر كه فتی لسهر سه روک و كار بده ستين موسلمانان
بكه ي، ټه گهر وان گونه هه ك كر خو ټه گهر لبن كوفري ژي بيت، به لي
ټه هلي سونه تي و جماعه تي دبين يا فه ر وپټفي ټه وه ټه و بهينه
شيره تكرن دفي چهندي دا بي دهر كه فتن لسهر وان بهيته كرن، ټه فه ژي

(1) مسلم، الإيمان (٤٩)، الترمذي، الفتن (٢١٧٢)، النسائي، الإيمان وشراعه (٥٠٠٩)، أبو داود، الصلاة (١١٤٠)، ابن ماجه، الفتن (٤٠١٣)، أحمد (١٠/٣).
(2) أخرجه مسلم (١/جزء ٢ ص ٢٢_٢٥/نووي)، عن أبي سعد الخدري رضي الله عنه.

ژهر کومقه بینا په یفا موسلمانان، وخو دویرکرن ژ ژیکفه بوونی وژیکجودابینی.

شیخ الإسلام ابن تیمیة خودی دلوفانی پی ببهت گوته : نینه بهیته زانین کو دهسته که کی ده رکه فتن لسهر سه روکی کربیت، ئیلا نه و زیان و خرابکاری ژ وی ده رکه فتنی چیدبیت پتره ژ نهوا دهیته راکرن. (1)

یا دووی : ژسالوخته تین نههلی سونه تی و جماعه تی نهوه نهو پاراستی لسهر راگرنا شه عائرین ئیسلامی دکهن، ژ کرنا نغیژا نهینی وین بکوم، بهروفاژی که سانیت بیدعه چی و دووی ؛ نهوین نه نغیژین نهینی دکهن، ونه یین بکوم.

یا سیی : ژ سالوخته تین وان پی رابوونا وان بکاری شیره تکرنی بوهره موسلمانان کی، وهه فکاریکرن لسهر قهنجی و تهقوایی، کارکرن بگوتنا وی سلاف لی بن : (الدین النصیحة) قُلْنَا لِمَنْ؟ قَالَ: (اللهُ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ) (2) (3). ئانکو : دین شیره ته ، ئینا مه گوت بوکی؟ وی گوت : بو ، خودی، وبؤ پهرتوکا وی، وبو

(1) مجموع الفتاوي (۱۷۹/۲۸، ۱۸۰).

(2) مسلم، الإيمان (۵۵)، النسائي، البيعة (۱۹۷)، أبو داود، الأدب (۴۹۴)، أحمد (۱۰۲/۴).

(3) أخرجه مسلم (۱ جزء ۲ /ص ۳۶_۳۷/نووي)، وأبو داود (۴۹۴/۵)، والنسائي (۴۱۹۸، ۴۱۹۷/۷) ، والإمام أحمد (۱۰۲/۴) عن تميم الداري رضي الله عنه.

پیغهمبهری وی و بو مهزن و پیشه و ایین موسلمانان، و بو گشت
موسلمان.

شیره ته بو خودی مه بهست پی نه وه؛ مروف د عیباده تی خودا بو وی
پی راستگو و موخلص بت باوهری پی بینت، و گوهداریا وی بکته.
و شیره ته بو پهرتوکا وی مه بهست پی نه وه؛ مروف باوهری پی بینت،
و چه ز ری بکته، و خو تی بگه هینت و کاری پی بکته و بهری خه لکی
ژی بده ته وی ریکی یا قورئان پی هاتی.

و شیره ته بو پیغهمبهری وی مه بهست پی نه وه؛ نه و باوهری پی بین
و گوهداری پی بو بکن، و ب چافی ری ز وقه درگرتی بهری خو بده تی و
سوننه تا وی، و چه ژ ژ بنه مال و هه فالین وی بکن و کاری ب دینی وی
بکن.

شیره ته بو مه زین موسلمانان مه بهست پی نه وه؛ مروف هاریکاریا وان
ل سه ر قه نجی بکته، و به ره فانیی ژی بکته و نه یاره تیا وان نه کته،
و دلین خه لکی ژ وان سار نه کته، و خیرا وان بقیت، و نه گه ر کیماسیه ک
ژی دیت وان ناگه هدار بکته.

شیره ته بو گشت موسلمانان مه بهست پی نه وه؛ مروف دینی دورست
نیشا وان بده ت، و به ره فانیی ژی بکته و د خیرا وان دا بت و ب گوتن

وکیاریین خو حیلی و غشی ل وان نه کهت و نه گهر وی خه له تیهک یان
کیماسیهک ژ وان دیت ب رهنگه کی جوان وان شیرت بکهت و بهری
وان بدهته ریگا دورست.

وگوتنا وی سلاف لسه ربن : (الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ، يَشُدُّ بَعْضُهُ
بَعْضًا) (1). (2) ئانکو : ب راستی باوهردار بو مروقی باوهردار وه کی ئافاهی
نه .

یا چواری : و ژ سالوخته تین وان راگریا وان ل رهوشین تاقیکرنی، وه کی
هه دارکیشانا وان لدهمی نه خوشیی وجهرباندنی، و سوپاسداریا وان
لدهمی به رفره هیی، و رازمه ندیا وان ب ته حلاتیا قه ده ری.

یا پینجی : و ژ سالوخته تین وان نه و خو بجوانترین رهوشت، و باشترین
کار دخه ملین، ژ چاکی و باشیا دگهل ده یبابان و سه ره دانا کهس و کاران،
وجیران خوشی، و نه و شیره تی ب نه کرنا شاناز پیرنا نه فسئی و خومه زن کرنی
دکهن، و نه و خو دویر دکهن ژ زورداریی و سته مکاری، و ژ خو بلند کرنا
لسه مرؤفان، و نه فه هه می وه کی کار کرن بگوتنا خودی تعالی : { وَاعْبُدُوا
اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

(1) البخاری، الصلاة (٤٦٧)، مسلم، البر والصلة والآداب (٢٥٨٥)، الترمذی، البر والصلة (١٩٢٨)،
النسائی، الزکاة (٢٥٦٠)، احمد (٤٠٥/٤).

(2) أخرجه البخاری (٤/برقم ٦٠٢٦)، و مسلم (٦/جزء ١٦/ص ١٣٩/نووی).

وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنْبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا}[سُورَةُ النَّسَاءِ: ۳۶]

ئانکو: وهوین په‌رستنا خودی ب تنی بکه‌ن و خو ب ده‌ست وی فه
به‌رده‌ن، وچ هه‌فپشکان بو وی د خوداینی و په‌رستی دا چینه‌که‌ن
وقه‌نجیی د گه‌ل ده‌یباین خو بکه‌ن، ومافین وان ب دورستی بده‌نی،
ومافی مروفتن خو بین نیزیك، وئیتیم، وهه‌ژار، وهه‌و جیرانی مروفتی
هه‌وه بی نیزیك بت یان بی دویر بت، وهه‌قالی هه‌وه بی سه‌فه‌ری،
وی ل ئاکنجیان وریفنگی، پیتفی و ئه‌وین ل به‌ر ده‌ستی هه‌وه ژ عه‌بد
وجارییان، ما فین فان ژی بده‌نی هندی خودی یه‌ه‌ژ ژ وان به‌ نیین
خو ناکه‌ت ئه‌وین خو مه‌زن دکه‌ن و هه‌ژ ژ وان ناکه‌ت ئه‌وین
مه‌دحین خود ناف خه‌لکی دا دکه‌ن.

هه‌روسا ب گوتنا پیغه‌مبه‌ری سلافتین خودی لسه‌ر بن ده‌می دیژتیت:)
أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا((1) (2). ئانکو: ته‌کوزترین و بی
کیماسیترین باوهری، یا وی باوهرداریه بی ره‌وشتی وی ژ هه‌میا باشت

(1) الترمذي، الرضاع (۱۱۶۲)، أحمد (۲۵۰/۲) الدار الرقاق (۲۷۹۲).
(2) رواه الإمام أحمد (۱۳) برقم ۷۳۹۶ / شاکر، و الترمذي (۱۱۶۲/۳)، أبو داود (۴۶۸۲/۵)، واللفظ له، والهيشمي في موارد الضمان" برقم (۱۳۱۱_۱۹۲۶).

وجوانتر بیت. دوعا ژ خودی دکهین ټهو ژ قهنجی و مهردینیا خو مه
بکه ته ژوان ، وټهو دلیت مه ب سهردا نه بیت پشی ټهم راسته پری
کرین.

وصلی الله علی نبینا محمد و علی آله و صحبه أجمعین

نافه پروك

- 1.....پیشهکی
- 6.....ده ستهکا رزگار بویی ئههلی سونهتی و جماعهتی
- 14.....نافین کوما قورنالبوویی ورامانیّت وئ
- 19.....بنیاتین ئههلی سونهتی و جماعهتی
- 19.....بنیاتی ئیکی
- 31.....بنیاتی دووین
- 35.....بنیاتی سیی
- 36.....بنیاتی چواری
- 38.....بنیاتی پئنجی
- 39.....بنیاتی شهشی
- 41.....بنیاتی حهفتی
- 45.....بنیاتی ههشتی
- 48.....دوماهیک

مزگفت

www.mzgaft.com